

**Силабус навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ ТА
КРИЗОВИХ УМОВАХ»**

**ОПШ «Психологія»
Спеціальність: 053 «Психологія»
Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»**

Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти (магістерський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна циклу професійної підготовки
Курс	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	3,5 кредитів/105 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Сучасні підходи до розуміння феномену стійкості особистості: психологічної, емоційної, життєвої; психологічні чинники та складові екстремальних та кризових умов; особливості психологічного реагування на небезпечні умови та психологічні наслідки; складові соціально-психологічного забезпечення діяльності фахівці в екстремальних та кризових умовах; небезпечні явища авіаційної галузі: наслідки втоми авіапрацівників та загрози безпеки авіапасажирів; психологічні засоби, психотехніки та реабілітаційні методи для відновлення психологічного та фізичного здоров'я.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Знання про вплив та наслідки екстремальних та кризових умов для життя та діяльності, в тому числі в авіаційній галузі, особливості психологічного реагування на умови екстремальності, кризи, небезпеки, невизначеності; психологічні та реабілітаційні техніки відновлення стійкості.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ПРН1); оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації (ПРН8); вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності (ПРН9); вміти організовувати просвітницькі заходи психологічного спрямування із застосуванням сучасних підходів до підтримки психологічного здоров'я особистості позапрофесійного середовища та у професійному середовищі, що передбачають умови невизначеності, екстремальні та кризові умови (ПРН14).
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог (ІК); здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК1); вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК4); здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК6); здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК7); здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та практики (СК1); Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та доказові методики і техніки практичної діяльності

	<p>(СК3); здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, консультаційну, психодіагностичну та інші) з використанням науково верифікованих методів та технік (СК4); Здатність організувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології (СК5); здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності (СК7); здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями (СК9); здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях (СК10); здатність застосовувати методи психодіагностики, консультування, психокорекції в індивідуальному та груповому форматі з урахуванням специфіки професійної діяльності у різних галузях, в тому числі в авіаційній галузі (СК13); здатність аналізувати роль психологічних чинників при оцінюванні ефективності професійної діяльності в екстремальних, кризових умовах та умовах невизначеності у різних галузях, в тому числі в авіаційній галузі (СК14).</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Психологічна стійкість як підгрунття життєтворення професійного шляху. 2.Психологічні характеристики небезпечних умов життєдіяльності: екстремальних, кризових, невизначеності. 3.Особливості соціально-психологічного забезпечення діяльності фахівців в екстремальних та кризових умовах. 4.Особливості психологічного реагування на екстремальні та кризові ситуації. 5.Особливості ведення переговорів авіапрацівниками в екстремальних умовах. 6. Втома як чинник екстремальності в авіаційній галузі. 7.Психологічні засоби підтримки та відновлення працездатності фахівців в екстремальних та кризових умовах. 8. Наративні та дискурсивні практики відновлення стійкості. 9.Реабілітаційні методи збереження психічного та фізичного здоров'я. <p>Види занять: лекції та практичні заняття.</p> <p>Самостійна робота студентів передбачає підготовку до аудиторних занять (ведення конспекту лекцій, опрацювання матеріалу до практичних занять, підготовка доповідей проведення теоретичного аналізу літератури, вибір психодіагностичних методик, написання тез).</p> <p>Методи навчання: пояснювально-ілюстративний (використання мультимедійних презентацій, схем); презентація доповідей, інтерактивні методи (групова дискусія, вправи, самоаналіз); психодіагностичні методики.</p> <p>Методи контролю: вибірковий усний, експрес контроль, модульна контрольна робота, реферативна доповідь, доповідь з презентацією.</p> <p>Форми навчання: очна.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Знання з основ психології, загальні та фахові знання, отриманні на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівні вищої освіти.</p>
<p>Пореквізити</p>	<p>Знання із цієї дисципліни можуть бути використані при вивченні дисциплін «Організаційна психологія», «Особливості</p>

	індивідуальної та групової психокорекції в авіаційній галузі», науково-дослідної практики у сфері психології та при написанні кваліфікаційної роботи магістра.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	Фонд НТБ НАУ. Репозитарій НАУ: 1. Розробки викладачів кафедра авіаційної психології. URL: https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9109 2. Вашека Т.В., Лич О.М. Позитивне самоставлення та оптимізм як детермінанти життєстійкості студентів в умовах невизначеності. <i>Індивідуальність у психологічних вимірах спільнот та професій</i> : зб. наук. праць / ред. Л.В. Помиткіна. Київ: МБЦ «Медінформ», 2023. С. 31-36. URL: https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/59205 3. Лич О.М., Ічанська О., Гірчук О. Пілотажне дослідження життєстійкості як професійно вагомої якості пілота. “Авіація в ХХІ столітті” – “Безпека в авіації та космічні технології”: Х всесвітній конгрес (м. Київ, 28-30 вересня 2022). [Ел. зб. праць]: URL: https://conference.nau.edu.ua/index.php/Congress/Congress2022/paper/viewFile/8652/7155 4. Ічанська О.М. Складові життєстійкості бортпровідників у контексті ефективності професійної діяльності. <i>Авіаційна та екстремальна психологія у контексті технологічних досягнень</i> : зб. наук. праць / ред. Л.В. Помиткіна. Київ: «Кафедра», 2021. С. 152-155. URL: https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/49981 5. Гірчук О.В. Роль життєстійкості у збереженні професійного здоров'я. <i>Індивідуальність у психологічних вимірах спільнот та професій</i> : зб. наук. праць / ред. Л.В. Помиткіна. Київ: МБЦ «Медінформ», 2023. С. 45-48. URL: https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/59232
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійна аудиторія кафедри 8.1203 (кабінет з комп'ютером, екраном та проектором для демонстрації медіа-матеріалів), презентації, бланки тестів.
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Диф. залік
Кафедра	Кафедра авіаційної психології
Факультет	Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Викладач(і)	 ПІБ: Лич Оксана Миколаївна Посада: професор кафедри авіаційної психології Вчений ступінь: доктор психологічних наук Профайл викладача: Профіль Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=ri308s4AAAAJ Профіль ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0873-3319 Профіль ResearchGate: https://www.researchgate.net/profile/Oksana_Lych Профіль Publons: https://publons.com/researcher/1876470/oksana-m-lych Профіль на сайті НТБ НАУ: http://lib.nau.edu.ua/naukpraci/teacher.php?id=10615 E-mail: Oksana.lych@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 8.1207
Оригінальність навчальної дисципліни	Укладена на основі надбань з різних галузей психології теоретичного та прикладного характеру.
Лінк на дисципліну	